

Bijlage 4 Jeugd- en Jongerenbeleid

Gemeentelijke zienswijze ten aanzien van de ongevraagde reactie MAR en het onderzoek Wijkraad/SWB

Aanbevelingen van de MAR:

Aanleiding waren twee notities van de SWB, te weten:

1. 'Als we willen dat jongeren meebouwen aan de samenleving, moeten we de verbinding met hen durven aangaan' (januari 2014: Sjoerd Botschuyver/ SWB). Deze notitie is destijds ook aan alle politieke fracties aangeboden.
2. Welke jeugdprojecten lopen er al in Brummen (Sjoerd Botschuyver)

Naar aanleiding van notitie 1

- Probeer alle jongeren te bereiken en verplicht jongeren niet tot deelname aan voorzieningen.
- De insteek in de notitie op wat wenselijk is qua houding en gedrag naar jongeren onderschrijven wij grotendeels. Zeker daar waar het gericht is op volwassenen met bijzonder weinig tot geen tolerantie naar jongeren. Onze aanvulling op hiervoor genoemd onderdeel luidt als volgt:
 - leg de focus in eerste instantie op wat er allemaal wel goed gaat en hoe dat te verbreden i.p.v. te focussen op 'probleemgedrag'.
 - maak verbinding met de jongeren, ga in gesprek, begroet ze normaal i.p.v. om heen te lopen en snel de politie in te schakelen.
 - creëer veiligheid voor jongeren vanaf vroege leeftijd. Betrek in alle situaties de gezinssituatie bij een (vermeend) probleem. Daar dient de eerste insteek te liggen en niet bij een leger hulpverleners. De gezinsaanpak als systemische insteek! Het zelfcorrigerend en oplossend vermogen in de wijk te versterken.
- Als wijkbewoners een probleem hebben met gedrag van jongeren organiseer dan z.s.m. een gesprek met deze bewoners en de jongeren zelf als allereerste actie.
- Ook kan de functie van 'buurtbemiddelaar' een helpende rol spelen.
- Leg de focus ook op het in beeld krijgen van de jongeren die wel een hulpvraag hebben (want die zijn er)
- Zoek naar mogelijkheden om jongeren met verschillende wensen en verwachtingen met elkaar in contact te brengen.
- Ga in overleg met onderwijs om maatschappelijke stages blijvend te realiseren in de hulpverlening en/of t.b.v. ouderen.
- Onderzoek ook de mogelijkheden en bereidwilligheid van sportverenigingen om hun accommodaties ter beschikking te stellen. Dit vergt uiteraard begeleiding en dus menskracht. Investerings daarin zullen rendement opleveren.
- Tenslotte: durf ook grenzen te stellen aan gedrag van jongeren dat absoluut niet te tolereren valt: daar dient de politie snel en adequaat op te treden.

Met voorgaande opmerkingen hopen wij een meer verbindend karakter aan te brengen.

Wij sluiten daarmee aan op de hartenkreet van het jongerenwerk: 'Er moet een omslag in denken gemaakt worden' en vervolgens dat zichtbaar maken in gedrag en concrete maatregelen.

Wat hebben we er concreet mee gedaan?

Alle genoemde activiteiten in de gemeente Brummen staan open voor alle jongeren en niet voor een specifieke doelgroep.

Door de ontwikkeling van jongerencentrum naar Talenthouse wordt de focus gelegd op wat wel goed gaat. De jongeren leren op een positieve manier zich een plek te verwerven in de samenleving. Het jongerenwerk, samenwerkingspartners en enthousiaste ouders/inwoners signaleren, stimuleren, activeren en coachen de jongeren zo vroeg en zo veel mogelijk in verbinding met de samenleving. Vanuit het Talenthouse zoekt de jongerenwerker naar mogelijkheden om jongeren met verschillende wensen en verwachtingen bij elkaar te brengen.

Vanuit het Talenthouse wordt gestimuleerd om voor de door de jeugd zelf gewenste en te organiseren activiteiten het contact te zoeken met sportverenigingen, (horeca)ondernemers, scholen, wijkraden, etc. Niet alleen om inhoudelijk de aansluiting met elkaar te zoeken, maar soms ook gewoon omdat een reeds een bestaande ruimte elders gewoon beter geschikt is voor een bepaalde activiteit.

Vanuit de jeugdzorg heeft de gezinsaanpak prioriteit.

Vanuit (arbeids)participatie wordt onderzoek gedaan naar betere aansluiting van kwetsbare jongeren op arbeidsmarkt vanuit voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs.

De relatie met met regulier onderwijs wordt versterkt, met speciale aandacht voor de specifiek doelgroep kwetsbare jongeren.

Er wordt onderzocht of er een lokaal initiatief nodig is om aanvullend een lokale leer-werkplaats voor jongeren met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt te realiseren. We sluiten hierbij aan bij het initiatief vanuit Stichting Welzijn Brummen voor de aanpak Talenhouse binnen het jongerenwerk. Niet alleen vanuit het onderwijs, maar ook vanuit het Talenhouse worden er mogelijkheden voor maatschappelijke stages gecreëerd.

Als gemeente kiezen we met jeugdbeleid voor een integrale aanpak van (vermeende) jeugdoverlast. Dit is wenselijk omdat de aanpak van jeugdoverlast complex is.

De aanpak van het analyseteam blijft gehandhaafd. De doelstelling zijn op advies van de MAR en SWB verscherpt:

1. (vermeende) jeugdoverlast preventief beperken door hantering van de visieaanpak jeugdoverlast.
2. Bemiddelen tussen omwonende en de jongeren met als doel dat jongeren wel een ontmoetingsplek hebben maar geen overlast veroorzaken.
3. overlast gevende jongeren en hun ouders/verzorgers worden aangesproken op hun gedrag respectievelijk verantwoordelijkheid;
4. Vandalisme wordt bestreden door een lik-op- stukbeleid. Zo zullen bijvoorbeeld vandalen de aangegane schade zelf moeten betalen;
5. Er wordt een pro-actieve houding van overlast melders verwacht en overlastmelders worden ook aangesproken op hun eigen verantwoordelijkheid voor het helpen oplossen van hun probleem.

Door deze verscherping, de Talentontwikkeling en de grote bereidheid/wil van de huidige jongeren om de verbinding tussen inwoners en jongeren te leggen is genoeg basis gelegd om te verwachten dat de beleving van overlast verminderd.

Naar aanleiding van notitie 2

Beperk het aantal overlegvormen tot het absolute minimum en functioneel samengesteld, afhankelijk van de situatie die zich voordoet: geen structurele overleggen, zoals die thans nog bestaan uit teveel organisaties die zich met hetzelfde bezig houden. Dat spaart enorme kosten, geeft tijdwinst en er wordt directer ingestoken op datgene wat daadwerkelijk nodig is. Wijkteams van verschillende samenstelling, afhankelijk van de problematiek zo klein mogelijk te houden.

Wat hebben we er concreet mee gedaan?

Het thema regie maakt onderdeel uit van integraal jeugdbeleid. Omdat er twee sporen lopen (dit traject om te komen tot nieuw jeugdbeleid en het traject via de 3D's voor het onderdeel jeugdzorg) is er bewust gekozen het thema regie, waaronder ook de diverse overlegvormen etc. horen, mee te nemen bij de ontwikkeling en uitvoering van de 3D's.

Aanbevelingen vanuit onderzoek Wijkraad/SWB:

Het doel van het onderzoek van de Wijkraad en SWB was tweeledig:

- inzicht verkrijgen in de overlast problematiek
- inzicht in de wensen en ideeën jongeren t.a.v. jongeren faciliteiten

Problematiek overlast ervaren in 2011:

78% van de mensen (29 personen) die een formulier hebben ingevuld (37 personen, in totaal zijn 46 formulieren uitgereikt) vindt de locatie van het jongeren centrum onacceptabel.

94% van de mensen (35 personen) ervaart een zeer hoge mate van overlast op met name de vrijdagavond.

Korte termijn voorstellen Wijkraad in 2011

1. De Wijkraad stelde in 2011 voor om op de vrijdagavond in overleg met de plaatselijke horeca een discoavond te organiseren op een geschiktere locatie.
2. De Wijkraad stelde voor randvoorwaarden te scheppen.
3. De Wijkraad stelde voor te stoppen met het openstellen van de Blitz op de vrijdagavond.

De SWB steunde geen van deze voorstellen.

Lange termijn voorstellen Wijkraad in 2011

1. Verbinden initiatieven voor jongeren op verschillende plekken in het maatschappelijk speelveld
2. Integrale- en samenhangende invulling van aansprekende jeugd- en sportfaciliteiten binnen een multifunctionele accommodatie
3. Centrale rol voor de combinatiefunctionaris

Wat hebben we er concreet mee gedaan?

Uit de enquête die de Wijkraad Brummen Centraal onder 46 omwonenden heeft gehouden blijkt:

- 33 van de 37 personen vinden dat een dorp als Brummen een jongeren centrum nodig heeft.
- 3 personen geven aan dat er in Brummen geen jongeren centrum hoeft te zijn. Uit de toelichting bij deze vraag blijkt dat overlast de grootste reden is.
- 1 persoon heeft geen mening.
- 33 personen geven aan met name op de vrijdagavond overlast te ervaren.
- 31 personen geven aan eventuele ervaren overlast niet acceptabel te vinden.

Overlast

De vragen die gesteld zijn in de enquête gaan allemaal uit van overlast van de jongeren die het jongeren centrum bezoeken. Een gedeelte van de jongeren die destijds het jongeren centrum bezochten, doen dan inmiddels niet meer. Een gedeelte van deze jongeren komt er nog steeds. De jongerengroepen zijn aan verandering onderhevig. In 2014 zijn er bij de politie geen overlastmeldingen voor de Blitz ontvangen. De afgesproken manier om overlast te melden is om de politie te bellen op het moment dat de overlast speelt, zodat de politie zelf ter plaatse kan gaan om een waarneming te doen.

Inmiddels zijn vanuit het pilot project Talenhouse met de buurt (jongeren hebben de buurt uitgenodigd tijdens een open avond om met de buurt kennis te maken) en ook met de Wijkraad Brummen Centraal contacten gelegd. Hier is zowel gekeken naar de mogelijkheden om jongeren in de samenleving op te nemen, maar ook is gesproken over overlast. De Wijkraad geeft aan nog steeds verschillende klachten van overlast te ervaren. Uit meldingen in 2014 van de politie blijkt dit niet. Vanuit het Talenhouse is door de jongeren voorgesteld om via de SWB de jongeren zelf op de hoogte te stellen van de overlast, zodat de lijnen kort zijn. We gaan hierbij, net als bij de 3D's uit van de eigen kracht van inwoners en jongeren. Door de SWB zal opnieuw een brief met vermelding van het te bellen telefoonnummer aan omwonenden worden toegezonden.

Aansluiting bij aanbevelingen van de wijkraad

Vanuit het onderzoek van de wijkraad sluiten de volgende punten aan bij de Talenhouseontwikkeling:

1. De wijkraad adviseert om jongeren meer aansprekende activiteiten/faciliteiten te bieden
2. De wijkraad geeft aan dat niet alle activiteiten altijd geschikt zijn uit te voeren op een JOC
3. De wijkraad geeft aan verbinding van initiatieven voor jongeren te zoeken op verschillende plekken in het maatschappelijk speelveld.

Focus leggen op wat goed gaat

Zowel als gemeente zelf als ook de MAR willen we in eerste instantie de focus leggen op wat er allemaal wel goed gaat en hoe dat te verbreden in plaats van te focussen op 'probleemgedrag'. De verbinding maken met de jongeren is van groot belang, met ze in gesprek gaan, ze te begroeten in plaats van bang te zijn en om de jongeren heen de politie in te schakelen. Het pilot project Talenhouse gaat uit van de kansen van jongeren in de samenleving.

Belangrijkste voorwaarde voor kans van slagen is echter wel daadwerkelijk contact met de jongeren te willen hebben. Niet alleen de jongerenwerker, maar de hele samenleving moet een positieve grondhouding aannemen richting de jongeren. We moeten hun kansen zien en benoemen.

Ondanks het feit dat de jongeren zich niet geliefd voelen in hun wijk (hun jongerencentrum staat er immers) blijven ze positief en hebben ze aangegeven toch graag in gesprek te gaan en blijven met de wijk. Ze zijn bereid te praten over compromissen. Ze zijn bereid voor de Wijk iets te doen.

Dat is, juist voor jongeren, een volwassen houding. Het enige wat wij kunnen doen is de jongeren het voordeel van de twijfel te geven.

Op een foto van de site van de Blitz staat een 'Loesje uitspraak': Het is de kunst om van geluidsoverlast een buurtfeest te maken. Het zal een uitdaging zijn, maar we moeten die uitdaging aangaan. Anders blijven we in patstelling staan. En dat is voor de ontwikkeling van onze jeugd niet wenselijk. Daar houden we ze ook niet mee binnen onze gemeente.

Landelijke ontwikkeling jongencentra

De landelijke ontwikkeling dat jongerencentra zich in de toekomst gaan omvormen tot Talenhouse is ook in de gemeente Brummen onderzocht.

Door de doorontwikkeling naar Talenhouse wordt de invulling en functie van een jongerencentrum een geheel andere dan die van de traditionele inloop. Ontspanning blijft van belang, maar wordt een nevenfunctie. Door de Talenhouseaanpak worden jongeren begeleid in het nemen van verantwoordelijkheden en ondernemerschap. Ze worden gestimuleerd zelf hun eigen activiteiten te bedenken, organiseren, uitvoeren en evalueren (*sluit aan bij punt 1 van de aanbevelingen van de Wijkraad*). Zonder er de nadruk op te leggen ontwikkelen jongeren hun mogelijkheden en talenten. De jongerenwerkers achterhalen wat de jongeren willen, wat ze nodig hebben om hun leven op de rails te krijgen en te houden. Soms volstaat een plek waar ze vrienden kunnen ontmoeten. Maar waar jongeren moeite hebben te functioneren in de maatschappij kan de jongerenwerker hen ondersteunen en coachen. Er kunnen individuele en groepstrajecten opgezet worden. Hierbinnen kan samenwerking met onderwijs en hulpverlening geïnitieerd worden. Door de actieve maatschappelijke participatie van zowel de jongeren als ouderen is de verwachting dat er een heel netwerk ontstaat waarbinnen jong en oud zich tevreden en veilig zal voelen.

Dit sluit aan bij de visie van het college over inwonersparticipatie.

Er zijn twee informatieavonden gehouden, waarbij zowel professionals, als inwoners, als jongeren aangaven deze ontwikkeling te ondersteunen. Voor de toekomst zullen de meeste activiteiten door de jongeren zich richten op het vlak van workshops, stageplaatsen en ervaringsplekken. De ontspanning blijft wel van belang maar wordt een nevenfunctie. Vanuit de twee bijeenkomsten, waarbij zowel professionals als inwoners/wijkleden aanwezig waren, is geadviseerd de bestaande JOC's als thuisbasis te houden en voor eventueel door de jongeren te organiseren activiteiten, afhankelijk van de soort activiteit, vooral de samenwerking te zoeken met partijen als (horeca)ondernemers, sportverenigingen, scholen, etc., die eventueel geschiktere ruimten tijdelijk in medegebruik kunnen geven of verhuren (*sluit aan bij aanbeveling 2 van de Wijkraad*). In eerste instantie misschien alleen omdat een andere ruimte voor een bepaalde activiteit misschien geschikter is. Maar op termijn misschien ook wel omdat er een dusdanige verbinding met een school, of vereniging of ondernemer tot stand is gekomen dat beide partijen voordeel ervaren en om die reden eens van hun thuisbasis willen afwijken. Door als jongeren en samenleving de verbinding met het hele maatschappelijk speelveld aan te gaan, ontstaan er mogelijkheden (*sluit aan bij aanbeveling 3 van de Wijkraad*).

Pilot project Talenhouse van start gegaan vanuit de Blitz

Vanuit het Pilot project Talenhouse leggen de jongeren onder begeleiding van de jongerenwerker voorzichtig een verbinding richting de buurt en de Wijkraad. Niet alleen vanuit de Blitz, maar ook vanuit Eerbeek (Cruyff Court, opknappen ontmoetingsplaats Wasacker) starten de jongeren op basis van de

Talenthousedachte hun initiatieven. De jongeren willen heel graag een plek in de buurt en zijn ook bereid hierover afspraken te maken en voor de buurt iets te doen.

De interactie met de omgeving is bij een Talenhouse van groot belang. Jongeren die leren om zich een plek te verwerven in de samenleving, kunnen dat alleen duurzaam leren als zij met die samenleving in verbinding staan. Door de jeugd ergens achteraf te plaatsen komt de verbinding met de wijk niet tot stand.

Ook coaching en sturing doe je niet op afstand. Daarbij is de ontmoeting met volwassenen op de locatie bij de SWB op de dag, maar misschien ook wel in de avonduren een soort natuurlijke vindplek.

Voor het organiseren van stageplekken, werkervaringsplekken, workshops is de verbinding met de SWB ook erg belangrijk. De SWB zoekt hiervoor ook samenwerking met allerlei andere particuliere en maatschappelijke initiatieven.

Behoeften jongeren qua vrije tijdsbesteding

De kanteling van jongerencentrum naar Talenhouse leidt er toe dat er geen standaard aanbod aan activiteiten meer wordt gedaan aan jongeren, maar jongeren worden gecoacht en verantwoordelijk gemaakt voor het creëren van hun eigen leven en verantwoordelijk gemaakt voor zaken die in de samenleving spelen. Tijdens het pilot project Talenhouse wordt met jongeren gesproken over hun wensen, behoeften en wat zij belangrijk vinden in de samenleving. Ze worden gestimuleerd om hierin ook tot uitvoering over te gaan.

De enquête van de Wijkraad Brummen Centraal is binnen de pilot ook aan de orde geweest.

Uit de enquête blijkt dat 50% van de jongeren tevreden is over de vrijetijdsbesteding. Activiteiten die ze graag in een jongerencentrum zouden zien zijn:

Sporten: 19%

Uitgaan: 19%

Computeren: 17%

Ontspanning: 16%

Computeren, ontspanning en een vorm van uitgaan kunnen de jongeren al op de huidige locatie en in de huidige vorm doen. Sinds november is de combinatiefunctionaris sport ook actief samen met de jongeren bezig om laagdrempelige sportactiviteiten in of rondom de Blitz te organiseren. Jongeren geven aan dat ze het leuk zouden vinden als zij het braakliggende terrein voor de tijd dat het braak ligt van simpele goaltjes mogen voorzien, zodat het terrein toch nog gebruikt wordt.

Welke onspanningsactiviteiten er nu vooral op de Blitz zouden moeten zijn scoren vooral disco, themafeesten en sport erg hoog.

Fitness: 14%

Hangplek: 22%

Sport en spel: 23%

Bar: 27%

Bovenstaande maakt onderdeel uit van de huidige ontwikkeling. De huidige jongeren die de Blitz bezoeken zijn enthousiast. De jongeren hebben zich ingezet om het Haloweenfeest tot een succes te maken. Ze hebben lege flessen ingezameld en met het geld een bijdrage aan de voedselbankactie geleverd. Een aantal jongeren verleend binnenkort hand- en spandiensten bij het feest voor kinderen met een beperking dat op 24 januari 2015 plaatsvindt naar aanleiding van de dag burgerschapsvorming. Kortom jongeren grijpen hun kans om zelf uitnodigende en uitdagende faciliteiten voor zichzelf te organiseren. Niet alleen op de Blitz, maar zoals de bedoeling is in de toekomst ook met gebruikmaking van andere beschikbare faciliteiten die al in de gemeente aanwezig zijn. Het leggen van de verbindingen die hiervoor nodig zijn vergt inspanning en tijd, maar de ontwikkeling is gestart.

Jongeren beter betrekken bij gemeentelijke ambities

Het beter betrekken van jongeren zal naar verwachting ook positief bijdragen aan de aanbevelingen die zijn gegeven. Door twee keer per jaar een jongerenraadpleging te organiseren worden jongeren betrokken bij de ontwikkeling van hun eigen leefomgeving. Dit kan ook door bijvoorbeeld een platform via social media. Hoe we jongeren het beste kunnen betrekken moet worden onderzocht. Maar als jongeren betrokken worden, stimuleert dat hun betrokkenheid.